

Mnenje Evropskega odbora regij – Pravičen in učinkovit sistem obdavčevanja dohodkov pravnih oseb v Evropski uniji

(2016/C 051/07)

Poročevalec: Jean-Luc Vanraes (BE/ALDE), član občinskega sveta bruseljske občine Uccle in predsednik socialne službe CPAS Uccle

Referenčni dokument: Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu – Pravičen in učinkovit sistem obdavčevanja dohodkov pravnih oseb v Evropski uniji: pet ključnih področij za ukrepanje

COM(2015) 302 final

POLITIČNA PRIPOROČILA

EVROPSKI ODBOR REGIJ

1. opozarja, da morajo biti na podlagi členov 113, 115 in 116 Pogodbe o delovanju Evropske unije vse zakonodajne pobude Komisije, tudi na davčnem področju, v skladu z načeloma subsidiarnosti in sorazmernosti;
2. podpira štiri cilje akcijskega načrta Komisije o obdavčitvi podjetij. Ti so:
  - ponovna vzpostavitev povezave med obdavčevanjem in krajem izvajanja gospodarske dejavnosti, tj. kraja, kjer se ustvarja dodana vrednost in kjer dejansko potekajo raziskave, razvoj in proizvodnja,
  - zagotovitev, da lahko države članice pravilno vrednotijo poslovne dejavnosti v svoji jurisdikciji,
  - vzpostavitev konkurenčne in rasti prijazne ureditve davka od dohodkov pravnih oseb v EU, ki bo omogočila večjo odpornost podjetniškega sektorja, v skladu s priporočili iz evropskega semestra,
  - zaščita enotnega trga in zagotovitev trdnega pristopa EU k zunanjim vprašanjem;
3. meni, da obstoječa zakonodaja o obdavčitvi podjetij – bodisi na nacionalni, evropski ali svetovni ravni – ni več primerna glede na sedanje gospodarske okoliščine zaradi globalizacije, mobilnosti, digitalnih tehnologij, novih poslovnih modelov in poslovnih struktur;
4. opozarja na veliko kompleksnost predpisov o obdavčitvi pravnih oseb v Evropski uniji ter pomanjkljivo usklajenost in komplementarnost sistemov posameznih držav članic;
5. obžaluje, da nekatera podjetja, zlasti multinacionalke, izkoriščajo te razmere za zmanjšanje svojih davčnih prispevkov, bodisi z dejanji, ki s pravnega vidika veljajo za davčne goljufije in davčne utaje, bodisi z uporabo strategij agresivnega davčnega načrtovanja, ki so lahko sicer zakonite, vendar v nasprotju z duhom zakonodaje na tem področju;
6. poudarja, da je v obeh primerih končna obdavčitev podjetij daleč od pravične, saj je glede na njihove dohodke zelo nizka;

7. ponavlja, da EU po nekaterih ocenah zaradi davčnih utaj, davčnih goljufij in agresivnega davčnega načrtovanja vsako leto izgubi potencialnih bilijon evrov davčnih prihodkov ⁽¹⁾, da ta primanjkljaj ogroža javne finance na vseh ravneh, tudi na lokalni in regionalni, in da bi ustrezna, transparentna, učinkovita in pravična obdavčitev vseh podjetij zmanjšala davčno breme;
8. predlaga, da se v vse mednarodne sporazume, katerih pogodbenica je Evropska unija, vključno s trgovinskimi sporazumi in sporazumi o gospodarskem partnerstvu, vključijo določbe za spodbujanje dobrega upravljanja na davčnem področju z vidika transparentnosti in boja proti škodljivim davčnim praksam, in poziva Evropsko komisijo, naj pri tem vztraja pri sedanjih pogajanjih, zlasti o čezatlantskem partnerstvu na področju trgovine in naložb ter o sporazumu o trgovini s storitvami (TISA);
9. obžaluje obstoj in obseg teh škodljivih davčnih praks, medtem ko številni davkoplačevalci, zlasti navadni državljani, v nekaterih državah članicah nosijo veliko davčno breme zaradi varčevalnih ukrepov, in meni, da ta nepravična obdavčitev ogroža socialni mir in gospodarsko stabilnost;
10. opozarja, da zapletenost trenutnih predpisov glede obdavčitve dohodkov pravnih oseb koristi nekaterim velikim podjetjem, ki izkoriščajo pomanjkljivosti sistema, vendar škoduje malim, srednje velikim in mikro podjetjem, saj to upravno breme ovira njihovo dejavnost, zlasti čezmejno;
11. meni, da poleg tega to ustvarja konkurenčne razlike v pogojih za podjetja, zlasti med velikimi multinacionalkami, ki imajo potrebna sredstva, da se lahko izogibajo davkom z agresivnim davčnim načrtovanjem, ter majhnimi in srednje velikimi podjetji (MSP), ki jih nimajo;
12. ugotavlja, da je na ravni Unije dolgoročno gledano opazno zniževanje stopnje obdavčitve pravnih oseb;
13. poudarja, da je to znižanje v zadnjih letih spremljalo več sprememb, med drugim razširitev davčnih osnov, povečanje števila novih pravnih oseb in nizke obrestne mere (kar omejuje davčne olajšave), ki bi morale privedi do povečanja prihodkov iz naslova davka od dohodka pravnih oseb;
14. ugotavlja, da je težko primerjati dejanske davčne stopnje, ki veljajo v različnih državah članicah, in zato poziva k oblikovanju skupnega načina izračunavanja, da bi lahko oblikovali primerjalno tabelo dejanskih stopenj obdavčitve v različnih državah članicah;
15. glede na študije OECD, po katerih nekatere multinacionalke uporabljajo strategije, s pomočjo katerih plačajo samo 5-odstotni davek na dobiček, medtem ko manjša podjetja plačajo do 30-odstotnega, podpira zahtevo, da bi morale multinacionalke v svojih finančnih izkazih za vsako državo članico in tretjo državo, v kateri imajo poslovno enoto, razkriti skupek zbranih informacij, vključno z dobičkom ali izgubo pred davkom, davkom na dobiček ali izgubo, številom zaposlenih, sredstvih v njeni lasti itd.; te informacije bi morale biti dostopne javnosti, po možnosti v evropski osrednji zbirki;

Skupna konsolidirana osnova za davek od dohodkov pravnih oseb (CCCTB)

16. priznava dvojni potencial skupne konsolidirane osnove za davek od dohodkov pravnih oseb (CCCTB): prvič, v boju proti agresivnemu davčnemu načrtovanju, davčnim goljufijam in davčnim utajam ter škodljivi davčni konkurenci med državami članicami, in drugič, pri krepitvi enotnega trga in zmanjševanju upravnega bremena za podjetja vseh velikosti, ki delujejo v čezmejnem okolju;
17. meni, da bi določanje davčne osnove na podlagi enega sklopa davčnih predpisov namesto osemindvajsetih za pravne osebe pomenilo poenostavitev in prihranek z vidika upravnih stroškov, ki bi bil za MSP, ki delujejo v več državah članicah, precejšen;
18. zato poudarja verjetne pozitivne učinke CCCTB na gospodarsko rast, zaposlovanje, davčno pravičnost in javne finance, med drugim tudi lokalnih in regionalnih skupnosti;

⁽¹⁾ *Closing the European Tax Gap*, poročilo za poslansko skupino ECR v EP, avtor: R. Murphy, direktor *Tax Research UK*: http://www.socialistsanddemocrats.eu/sites/default/files/120229_richard_murphy_eu_tax_gap_en.pdf (EN).

Lokalni in regionalni vidik CCCTB

19. meni, da bi lahko CCCTB kljub temu, da se ne nanaša – vsaj ne v predlogu iz leta 2011 – neposredno na lokalne in regionalne davke, vplivala na davčne prihodke lokalnih in regionalnih skupnosti. Del njihovih davčnih prihodkov, odvisno od posamezne države članice, izvira iz lokalnih ali regionalnih davkov, ki se pobirajo na podlagi nacionalne osnove in/ali deleža nacionalnega davka od dohodkov pravnih oseb;

20. poziva Komisijo, naj natančno preuči možni vpliv novega zakonodajnega predloga o uvedbi CCCTB na lokalne in regionalne oblasti, zlasti na njihove proračune, ne da bi na novo začela celotni postopek ocene učinka CCCTB, s čimer bi se po nepotrebnem preložil začetek izvajanja CCCTB;

21. poudarja, da bi v nekaterih državah članicah uvedba sistema CCCTB vplivala na lokalne in regionalne davke, saj bi bilo logično, da se zaradi poenostavitve uporabi tudi za določanje lokalnih in regionalnih davkov;

CCCTB in davčne stopnje

22. poudarja, da cilj CCCTB ni uskladitev davčnih stopenj, saj v veljavnih pogodbah ni posebnega člena o neposrednem obdavčevanju. Vendar dejstvo, da v veljavnih pogodbah ni predvideno poenotenje, še ne pomeni, da države članice ne morejo razmišljati o okrepljenem sodelovanju na tem področju;

23. ugotavlja, da so zakonsko določene davčne stopnje za pravne osebe v posameznih državah članicah nezanesljiv in celo zavajajoč kazalnik zaradi razlik v davčni osnovi ter olajšav in preferencialnih režimov; poudarja, da v nekaterih primerih dejanska davčna stopnja nikakor ne odraža zakonsko določene stopnje;

24. zato z vidika transparentnosti poziva države članice in regije z zakonodajno pristojnostjo na področju obdavčevanja dohodkov pravnih oseb, naj Komisiji predložijo podrobne podatke o povprečnih dejanskih stopnjah davka od dohodkov pravnih oseb, z vsemi olajšavami vred;

Obveznost CCCTB in preložitve konsolidacije

25. pozdravlja prizadevanja Komisije, da v novem predlogu CCCTB označi za obvezno vsaj za multinacionalke, saj je jasno, da tiste, za katere so značilne agresivne davčne strategije ali celo davčne utaje in davčne goljufije, ne bodo sprejele sistema CCCTB, ki bi te prakse preprečil, če bi bilo to prostovoljno;

26. ponavlja, da je v svojem mnenju iz leta 2011 predlagal, naj bo CCCTB po prehodnem obdobju obvezna vsaj za podjetja določene velikosti⁽²⁾;

27. meni, da bi bilo dobro, če bi nemudoma uvedli skupno konsolidirano osnovo za davek od dohodkov pravnih oseb. Zaradi težavnih in dolgotrajnih pogajanj o njeni konsolidaciji podpira pristop Komisije glede preložitve konsolidacije CCCTB, če bi to omogočilo napredek pri pogajanjih glede preostalih elementov predloga, zlasti opredelitve skupne osnove; se seznanja z namerom Komisije, objavljeno v njenem delovnem programu za leto 2016, sprejetem 27. oktobra, o umiku sedanjega predloga o CCCTB, vendar se sprašuje, v kolikšni meri njena namera, da ga nadomesti „s postopnim pristopom, začeni z dogovorom o obvezni davčni osnovi“, že vnaprej predvideva zaključke javnega posvetovanja, ki ga je Komisija začela 8. oktobra in bo trajalo vse do 8. januarja 2016;

28. vendar opozarja, da mora konsolidacija ostati sestavni del ciljev evropskih institucij in držav članic na področju obdavčenja podjetij, saj bi to ponudilo rešitev za vprašanje določanja transfernih cen znotraj podjetij v Evropski uniji in s tem povezano vprašanje davčnih utaj, hkrati pa bi pomenilo poenostavitev in znatne prihranke podjetij pri upravnih stroških;

29. meni, da bi bilo treba v primeru neuspešnih pogajanj o konsolidaciji določiti minimalno davčno stopnjo;

⁽²⁾ Mnenje OR o skupni konsolidirani osnovi za davek od dohodkov pravnih oseb (CCCTB). Poročevalec: Gusty Graas (LU/ALDE). Ref.: ECOS-V-018/CdR 152/2011 fin: http://webapi.cor.europa.eu/documentsanonymous/cdr152-2011_fin_ac_sl.doc.

30. izraža zaskrbljenost zaradi možnosti, da bi začasni čezmejni kompenzacijski mehanizem, ki ga je predlagala Komisija v pričakovanju vzpostavitve konsolidacije, lahko privedel do novih priložnosti za agresivno davčno načrtovanje; zaradi tega tveganja, ki bi pomenil veliko izgubo prihodkov za države članice, OR poziva Komisijo, naj pospeši izvajanje časovnega načrta, kot je bil sprva predlagan;

Drugi pomisleki o CCCTB

31. meni, da ugodna obravnava dolga in obresti v številnih davčnih sistemih ovira diverzifikacijo modelov financiranja podjetij in preprečuje povečanje deleža lastnega financiranja pravnih oseb v EU, kar je običajna praksa v drugih državah;

32. zato poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo večjo raznolikost virov financiranja za pravne osebe, ki bi bila nedvomno koristna za rast in delovna mesta;

33. opozarja na svoj predlog, ki ga je predstavil že leta 2011 v mnenju o CCCTB, da bi bilo treba pri sestavljanju seznama odbitnih postavk upoštevati tudi tekoče stroške, povezane z varstvom okolja in zmanjšanjem izpustov toplogrednih plinov, tudi pri pobudah, namenjenih uvajanju integriranih proizvodnih procesov z majhnim okoljskim vplivom;

34. poziva Komisijo, naj takšno možnost odbitka doda v novem zakonodajnem predlogu, ki je načrtovan za leto 2016;

35. ponavlja svoj predlog iz leta 2011, da bi bilo treba za polno uresničitev upravne poenostavitve poleg skupne konsolidirane davčne osnove uvesti tudi skupne računovodske predpise;

Delo OECD

36. pozdravlja, da so na podlagi dela Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) voditelji držav in vlad G20 16. novembra 2015 sprejeli akcijski načrt proti eroziji davčne osnove in preusmeritvi dobička (BEPS), ki vključuje 62 držav; vendar meni, da so določbe glede javnega poročanja po državah nezadostne, saj ukrep 13 BEPS predvideva samodejno poročanje podatkov samo davčnim organom davčne rezidence matične družbe, na ravni EU pa obveznost javnega poročanja že obstaja za banke in ekstraktivno industrijo s sedežem v EU;

37. poziva Evropsko komisijo ter države članice in regije z zakonodajno pristojnostjo na področju obdavčevanja dohodkov pravnih oseb, naj zagotovijo zavezujoče izvajanje svežnja o BEPS z novo direktivo proti BEPS, da bi se učinkovito borili proti tem praksam v Evropski uniji;

38. meni, da je spodbudno, da je Svet ECOFIN potrdil „spremenjen pristop nexus“, in meni, da bi moral tudi v zavezujočem evropskem pravu s pomočjo te direktive veljati „spremenjen pristop nexus“, opredeljen na ravni OECD v zvezi s svežnjem BEPS in v okviru delovne skupine za kodeks ravnanja Sveta ECOFIN v zvezi s posebno ureditvijo za obdavčitev intelektualne lastnine („patent box“);

Nesodelujoče jurisdikcije

39. meni, da je poleg nujnih pobud in ukrepov znotraj Unije treba okrepiti evropski pristop do nesodelujočih jurisdikcij in davčnih oaz;

40. meni, da se zlasti na tem področju z neenotnostjo med državami članicami in pomanjkljivo usklajenostjo podjetjem omogoča izogibanje pošteni obdavčitvi;

41. pozdravlja objavo „seznama nesodelujočih jurisdikcij tretjih držav“, ki je v prilogi sporočila Komisije, in meni, da gre za močno simbolično pobudo;

42. meni, da mora biti objava tega seznama podlaga za ambiciozno razpravo med vsemi državami članicami, da bi dosegle skupen in usklajen pristop na evropski ravni do teh jurisdikcij ter s tem preprečili škodljive davčne prakse, ki jih omogočajo;

43. se sprašuje, ali ni morebiti merilo za oblikovanje seznama nesodelujočih jurisdikcij, ki ga je objavila Komisija, preveč omejevalno, saj bi morale biti opredeljene kot take v vsaj desetih državah članicah;
44. v zvezi s tem pozdravlja sporazume, podpisane maja 2015 med EU ter Švico, Andoro in Lihtenštajnom, saj gre za velik napredek v smeri proti večji transparentnosti in pri boju proti davčnim goljufijam;
45. meni, da je avtomatska izmenjava informacij, ki je predvidena v sporazumih, navedenih v prejšnji točki, učinkovit instrument za zmanjšanje in boj proti agresivnim davčnim strategijam in bi morala biti posplošena; izraža zadovoljstvo, da je več nesodelujočih jurisdikcij s seznama Komisije sprejelo oziroma se je zavezalo k sprejetju svetovnih standardov na tem področju.

V Bruslju, 4. decembra 2015

*Predsednik
Evropskega odbora regij*

Markku MARKKULA
